

Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren møter

Kommunal Rapport 24.04.2023, Jan Fridthjof Bernt professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kommunedirektøren ville ikke gi opplysninger til kontrollutvalget og heller ikke stille til møte i utvalget. Kan kommunedirektøren nekte dette?

SPØRSMÅL: En kommunal helseleder med personalansvar for 60-70 ansatte gikk på en privatfest til angrep og skadet en sterkt hørselshemmet kvinne. Helselederen bet også en kollega som forsøkte å holde henne fast da hun ville angripe sin egen kjæreste. I lagmannsretten ble kvinnen dømt for grov kroppskrenkelse til 90 dagers fengsel.

Etter at tiltale var tatt ut, gikk helselederen tilbake i full jobb. Dette ble sterkt kritisert blant annet av de pårørende til kvinnen som ble skadet. De mente hun burde vært suspendert, omplassert eller oppsagt, for å ivareta tilliten til den kommunale tjenesten.

Kommunedirektøren opplyste imidlertid at saken ikke ville få noen form for konsekvenser for hennes tilsetningsforhold. Dette var besluttet etter råd fra en advokat. Kommunedirektøren ville ikke opplyse om hvem denne advokaten var, og nektet innsyn i den interne saksutredningen.

Etter første dom i tingretten ba kontrollutvalget kommunedirektøren komme og redegjøre for saken, sett opp mot det etiske regelverket. Han nektet å forklare seg for kontrollutvalget, og sa at han hadde fått råd om dette. Kontrollutvalget ble visst ganske forundret.

Er dette i tråd med reglene - god forvaltningsskikk? Er den «nye» kommuneloven slik de folkevalgte oppfatter det, at all makt er overlatt til rådmannen, og de har lite/ingenting de skulle ha sagt?

Hva tenker du om dette?

SVAR: Selve saksforholdet, og vurderingen av om dette burde få konsekvenser for helselederens tilsetningsforhold, skal jeg ikke ha noen sikker mening om. Som utgangspunkt vil jeg nok tro at en slik enkeltstående hendelse i privat sammenheng ikke vil være tilstrekkelig grunn for en tjenestemessig reaksjon, men det vil kunne være en aktuell problemstilling hvis det som skjedde har fått vesentlige konsekvenser for arbeidsmiljø og pasientkontakt.

Når det så gjelder selve saksbehandlingen, er utgangspunktet ganske riktig at denne avgjørelsen tilligger kommunedirektøren etter [kommuneloven § 13-1](#) siste avsnitt, der det er fastslått at «Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner».

Den interne saksutredningen til kommunedirektøren er et dokument utarbeidet for den interne saksforberedelsen, og kan derfor etter [offentleglova § 14](#) som alminnelig utgangspunkt unntas fra innsyn. Etter denne lovens [§ 11](#) skal det imidlertid gis innsyn også i slike dokumenter «dersom omsynet til offentlig innsyn veg tyngre enn behovet for unntak».

I og med at dette er sak om en tilsatt i en lederstilling i kommunen, som det er stor offentlig interesse for, og der selve saksforløpet er offentlig kjent ved dom fra lagmannsretten, vil jeg tro at det bør gis merinnsyn i saksforelegget til kommunedirektøren – eventuelt med sladding av taushetspliktbelagte opplysninger som ikke allerede fremgår av straffedommen, eller ellers er alminnelig kjent. Advokatens navn er det ikke grunnlag for å hemmeligholde.

Kontrollutvalget kunne uansett kreve innsyn i dette dokumentet så snart det forelå, og kreve at kommunedirektøren møtte der og gjorde rede for saken. I [kommuneloven § 23-2](#) siste avsnitt er det fastslått at «Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.»

Dette gjelder også kommunedirektøren personlig, og han hadde dermed plikt til å møte for utvalget og legge frem for det de dokumenter dette ba om.